



Vejledning til Agria updates 2006-2011

Helle Friis Proschowsky, dyrlæge, Ph.d. og specialkonsulent i DKK

Agria's nye updates er et supplement til de tidligere, der dækkede perioden 1995-2006. For langt de fleste racer findes der to forskellige dokumenter. Det ene opsummerer data vedrørende sygdomme og det andet omhandler dødsårsager.

Sygdomme

Sygdomshyppighederne er opført som "VCE" hvilket står for Veterinary Care Events – altså tilfælde, hvor man må en tur til dyrlægen for at få behandlet sin hund, og hvor omkostningen overstiger forsikringens selvrisiko. Alle sygdomsfrekvenser er beregnet ud fra begrebet DYAR (Dog Year At Risk eller "hunde-år i risiko"). Det vil sige at man sætter antallet af sygdomstilfælde blandt forsikrede hunde i forhold til hvor mange forsikrede hunde der var af den pågældende race. En hund der har været forsikret i et helt år tæller som et DYAR. En hund der kun har været forsikret i ½ år tæller kun som ½ DYAR. Frekvenserne for hver sygdom er opgivet som antallet af hunde der har haft mindst et dyrlægebesøg pga. sygdommen pr 10.000 DYAR.

Chart 1: Mængden af dyrlægebesøg – uanset årsag:

Det vandrette søjlediagram viser om den pågældende race har flere eller færre dyrlægebesøg end alle andre racer tilsammen. Der beregnes også en risiko for at en hund af den pågældende race har haft mindst ét dyrlægebesøg – sammenholdt med alle andre racer tilsammen. Hvis tallet er over 1 har racen større risikoen end andre racer – og omvendt. Procentdelen af hunde der har haft mindst ét dyrlægebesøg i perioden er også angivet.

Chart 2: Dyrlægebesøg fordelt på køn:

Søjlediagrammet viser om der er forskel på antallet af dyrlægebesøg afhængigt af hundens køn. Nederst er det samme diagram vist for alle racer tilsammen. Den gennemsnitlige alder for første dyrlægebesøg er også angivet for de to køn tilhørende den enkelte race og for alle racer tilsammen.

Chart 3: Dyrlægebesøg fordelt på årsager:

Her vises en grafisk fremstilling af de forskellige årsager til dyrlægebesøgene. Det er ikke egentlige frekvenser, meningen er, at man skal sammenligne længden af søjlen for sin egen race med søjlen for alle racer tilsammen. Hvis søjlen for den individuelle racer er længere end den for alle racer, er forekomsten af den pågældende sygdom i racen forhøjet. Navnene på sygdommene er angivet på engelsk. På sidste side i vejledningen findes en ordliste med de mest almindelige sygdomme.

Chart 4: Relativ risiko for specifikke sygdomme:

Den gule lodrette streg på diagrammet viser risikoen for hver enkelt sygdom hos alle racer tilsammen. De røde vandrette søjler angiver, om risikoen er større eller mindre for den specifikke race. Øverst på diagrammet findes en skala. Hvis en af de røde søjler f.eks. når hen til tallet 3 betyder det at racen har 3 gange så stor risiko for den pågældende sygdom som alle andre racer tilsammen.

Chart 5: Proportional sygdomsfrekvens:

Søjlediagrammet viser den procentvise fordelingen af sygdomme blandt de hunde, der havde mindst ét dyrlægebesøg. Alle de helt raske er altså taget ud. Hundene er kun talt med én gang for hver sygdom, selvom de måske har været til dyrlægen flere gange pga. den samme sygdom. Den samme hund kan dog godt tælle med flere gange hvis den har været til dyrlægen med forskellige problemer. Summen af søjlerne for hhv. den enkelte race og alle racer er 100 %.

Chart 6: Mere præcise diagnoser for de hyppigste sygdomme:



Sygdomskategorierne i Chart 3 er forholdsvis brede, f.eks. "hud" eller "fordøjelsessystemet". Her er de hyppigste sygdomme hos racen angivet med mere præcise betegnelser som f.eks. "betændelse i huden" eller "slugt fremmedlegeme".

Chart 7: Relativ risiko for de specifikke diagnoser:

Som i Chart 4 angiver den lodrette gule streg risikoen for alle racer tilsammen.

Chart 8: Sygdomme i led og lemmer:

Opgørelsen er lavet på samme måde som i Chart 4 og 6 men her er det specifikt sygdomme i led, lemmer og evt. ryg der er angivet.

Dødsårsager

Ligesom med sygdommene er dødsårsagerne opgjort pr. DYAR (Dog Year At Risk eller "hunde-år i risiko").

Chart 1: Antallet af dødsfald – uanset årsag:

Det vandrette søjlediagram viser om den pågældende race har haft flere eller færre dødsfald end alle andre racer tilsammen i perioden 2006-2011. Der beregnes også en risiko for at en hund af den pågældende race har haft flere eller færre dødsfald – sammenholdt med alle andre racer tilsammen. Hvis tallet er over 1 har racen større risiko for dødsfald end andre racer – og omvendt.

Chart 2: Dødsfald fordelt på køn:

Søjlediagrammet viser om der er forskel på antallet af dødsfald i racen afhængigt af hundens køn. Nederst er det samme diagram vist for alle racer tilsammen. Den gennemsnitlige alder ved død er desuden opgjort for de to køn og for hhv. den enkelte race og alle racer tilsammen.

Chart 3: Dødsfald fordelt på årsager:

Her vises en grafisk fremstilling af de forskellige dødsårsager. Det er ikke egentlige frekvenser, meningen er, at man skal sammenligne længden af søjlen for sin egen race med søjlen for alle racer tilsammen. Hvis søjlen for den individuelle race er længere end den for alle racer, er den pågældende dødsårsag forhøjet i racen. Navnene på sygdommene er angivet på engelsk. På sidste side i vejledningen findes en ordliste med de mest almindelige sygdomme.

Chart 4: Relativ risiko for specifikke dødsårsager:

Den gule lodrette streg på diagrammet viser risikoen for hver enkelt dødsårsag hos alle racer tilsammen (denne risiko er defineret som "1"). De røde søjler angiver om risikoen er større eller mindre for den specifikke race. Skalaen øverst på diagrammet fungerer ligesom ved sygdommene.

Chart 5: Mere præcise diagnoser for de hyppigste dødsårsager:

Sygdomskategorierne på side 4 er forholdsvis brede, f.eks. "kræft". På side 8 er de hyppigste sygdomme hos racen angivet med mere præcise betegnelser som f.eks. "hudkræft" eller "knoglekræft".

Chart 6: Relativ risiko for de mere præcise dødsårsager:

Som i Chart 4 angiver den lodrette gule streg risikoen for alle racer tilsammen, og skalaen i toppen angiver hvor mange gange større/mindre risikoen er i den pågældende race, for at dø af en specifik årsag.

Chart 7: Sygdomme i led og lemmer:

Opgørelsen er lavet på samme måde som i Chart 4 og 6 men her er det specifikt død pga. sygdomme i led, lemmer og evt. ryg der er angivet.



Ordliste:

Engelsk Diagnose	Dansk diagnose
Behaviour	Adfærdsproblemer
Blood/vascular	Sygdomme i blod eller blodkar
Claw	Sygdomme relateret til kløerne
Dead/No diagnosis	Spontane dødsfald uden kendt diagnose
Digestive	Fordøjelsessystemet
Ear	Øre
Endocrine	Hormonelle sygdomme, f.eks. hypothyreoidisme (nedsat funktion af skjoldbruskkirtlen) eller sukkersyge
Eyes	Øjensygdomme
Heart	Hjertesygdomme
Immunological	Immunsystemet
Infection	Infektionssygdomme
Injury	Traumer/skader
Locomotor	Sygdomme i led og lemmer
Neoplasia	Cancer/kræft
Neurological	Sygdomme i nervesystemet, f.eks. epilepsi
Operation/complication	Komplikationer opstået i forbindelse med operationer
Repro/F	Hunlige kønsorganer
Repro/M	Hanlige kønsorganer
Respiratory/lower	Nedre luftveje (lunger)
Respiratory/thoracic	Problemer relateret til selve brystkassen
Respiratory/upper	Øvre luftveje (næse/svælg)
Skin	Hudproblemer
Symptom/whole body	Sygdomme der omfatter hele kroppen
Urinary/lower	Nedre urinveje (blære og urinrør)
Urinary/upper	Øvre urinveje (nyrer)